

Motion till riksdagen

1985/86:Fö312

Göthe Knutson (m)

Nybyggnation av fiskefartyg som är lämpliga för minröjning

Svenska fiskefartyg har under ofredsåren i stor omfattning fått tjäna vårt svenska försvar som minröjningsfartyg.

Fortfarande finns ett relativt stort antal fiskefartyg uttagna till marinens minröjningsorganisation där de går under benämningen hjälpminsvepare. Dessa fiskefartyg är byggda i trä och i allmänhet förberedda för den utrustning som krävs för uppgifterna i krigsorganisationen.

Fartygen i denna hjälpminsveparflotta har varierande ålder. Det finns en övre åldersgräns för lämpligheten i minröjningsorganisationen. Följaktligen försvinner varje år ett visst antal. Eftersom tillskottet av lämpliga nya fiskefartyg är mycket litet krymper antalet hjälpminsvepare varje år.

Oroväckande problem

Samtidigt som hjälpminsveparflottan krymper blir den också alltmera ålderstigen.

Detta problematiska förhållande är känt inom försvarsdepartementet. Några egentliga åtgärder har dock inte vidtagits för att råda bot på den oroväckande situationen.

Chefen för marinen (CM) har emellertid fattat beslut om inriktningen av den framtida minröjningsorganisationen. Härvid framgår bl. a. att kärnan i systemet skall utgöras av ett litet antal högt kvalificerade stamminröjningsflottiljer. Även i den framtida organisationen kommer behovet av hjälpminsvepare att vara betydande.

Sedan den svåra krisen för yrkesfisket på västkusten inträffade för 15–20 år sedan har nybyggnationen av fiskefartyg i den storlek som marinen efterfrågar varit liten i omfattning. Dessutom är det så att huvuddelen av de nya är byggda i stål. Det innebär att de uppvisar magnetiska egenskaper och således är olämpliga för minröjning.

Fiskebåtar av plast eller trä behövs

Vad som behövs i stor omfattning är fiskefartyg byggda i omagnetiska material, lämpligen plast (glasfiber) eller trä. Det krävs också en viss storlek och motorstyrka för att de skall kunna tjäna som hjälpminsvepare.

Fiskefartyg som nyproduceras och som skall uttas till hjälpminsvepare bör dessutom redan vid byggnationen förberedas för sin krigsuppgift. Detta

innebär att fartygen förses med extrautrustning och vissa detaljer ges speciellt utförande.

Chefen för marinen eftersträvar så stor likhet som möjligt mellan fartygen i hsfloTTan. Detta ger serieeffektvinster vid produktionen och för CM utbildnings- och underhållsvinster bl. a.

Mot. 1985/86
Fö312

Finansieringshjälp

Chefen för marinen har sedan länge varit medveten om att fiskerinäringen har vanskliga framtidsutsikter och att stora svårigheter föreligger för yrkesfiskarna vid finansieringen av nybyggen. CM har därför diskuterat olika möjligheter att stimulera yrkesfiskare till att anskaffa nya lämpliga fartyg i omagnetiska material och att dessa vid byggnationen förbereds för sin krigsuppgift.

Dessa anpassningsåtgärder för speciell utrustning och lämplighet har kostnadsberäknats (1985) till ca 750 000 kr. per fartyg.

Den summan är CM beredd att investera i nyproducerade fartyg under förutsättning att köparen fullföljer av CM ålagda åtaganden.

Beloppet utgör dock endast ersättning för merkostnaden vid fartygsbygget och innebär ingen stimulans eller hjälp åt yrkesfiskaren som har att räkna med ett nybyggnadspris på många miljoner. Med det fortfarande höga ränteläge som råder — och som på nytt kan bli ännu högre — krävs det speciella, billigare former av lån än vad som erbjuds i dag till fiskerinäringen.

Hotbilden

Det är hög tid för riksdag och regering att besluta om sådana lånevillkor att den svenska fiskeflottan får ett stort tillskott av nya fartyg i lämplig storlek och materiel så att de kan användas för minröjning under krigstid.

Om inte tillräckligt stimulerande åtgärder sätts in i tid kommer det inte att finnas mer än ett litet fåtal hjälpminsvepare kvar om ett tiotal år.

Dubbelverkande lån

Det är min uppfattning att de s. k. fiskerilånen för fartygsanskaffning måste ses som en kombinerad insats. De generösare villkor som är nödvändiga för den svenska fiskeflottan skall hålla modern standard är också nödvändiga för att trygga ett mycket angeläget behov i vårt försvar.

De snålt begränsade resurser som ges marinen räcker inte för att hålla egna minröjningsfartyg i tillräcklig omfattning. Vi måste även kunna förlita oss till hjälpminsvepare i form av moderna fiskefartyg.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda yrkar jag

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av hjälpminsvepare.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nödvändigheten av speciella lån och lånevillkor för fiskerinäringen som stimulerar till anskaffning av nya fiskefartyg lämpliga för minröjning i krig.

Mot. 1985/86
Fö312

Stockholm den 27 januari 1986

Göthe Knutson (m)